

Zomernota 2020

Inhoud

Aanbiedingsbrief	3
Financiële positie.....	4
Toelichting per taakveld.....	7
Diverse ontwikkelingen	12
Sociaal Domein.....	14
Corona.....	16
Reserves.....	18
Onderhoud kapitaalgoederen	19
Onderuitputting kapitaallasten.....	20

Aanbiedingsbrief

Voorwoord

De Zomernota is, in de door de raad vastgestelde besturingscyclus, de rapportage waarin het college aan de raad de voortgang van de lopende begroting rapporteert. Hiermee stellen wij de raad in staat de kaderstellende en controlerende rol in te vullen en besluiten tot wijziging van de begroting te nemen.

In deze Zomernota gaan wij in op de belangrijkste financiële ontwikkelingen. Wij geven op hoofdlijnen een prognose van het resultaat 2020.

Uiteraard gaan wij in deze Zomernota ook uitgebreid in op de gevolgen van de Coronacrisis voor onze gemeente. Voor de financiële gevolgen verwijzen wij u naar het betreffende hoofdstuk.

Daarnaast wordt de voortgang gerapporteerd over ontwikkelingen als het gaat om de paragraaf kapitaalgoederen.

Financiële positie

Inleiding

Het nadelige resultaat van de Zomernota bedraagt € 97.000.

In het financiële overzicht zijn de belangrijkste oorzaken met toelichting opgenomen.

Uitgangspunten Zomernota

1. Als peildatum is uitgegaan van de situatie per 1 juli 2020.
2. In de actualisatie zijn de raadsbesluiten tot en met de maand juli verwerkt.
3. Voor het onderdeel sociaal domein is aangesloten met de ontwikkelingen zorgkosten zoals de GR Peeltgemeenten deze aangeven in de 2e kwartaalrapportage.
4. De financiële effecten van de coronacrisis zijn opgenomen. De nu toegekende vergoedingen zijn afzonderlijk in het overzicht vermeld. In paragraaf 3 is dit uitgewerkt. Het uitgangspunt is dat alle kosten door het Rijk zullen worden vergoed.
5. De hoogte van de algemene uitkering uit het gemeentefonds is gebaseerd op de meicirculaire 2020.
6. Salarisontwikkelingen zijn opgenomen volgens de bestaande CAO.

Exploitatiesaldo Begroting 2020

In de primaire begroting 2020 is melding gemaakt van een voordelig saldo 2020 van € 1.000

Het resultaat van de Zomernota bedraagt € 97.000. Rekening houdende met de resultaten van de zomernota en vastgestelde begrotingswijzigingen komt het exploitatiesaldo voor 2020 uit op € 491.000 voordelig. Hiervan is € 389.000 structureel nadelig en € 880.000 incidenteel voordelig.

In onderstaande tabel is het voorloop van het saldo opgenomen.

Bedragen x € 1.000

Boekjaar 2020	Exploitatiesaldo		Waarvan Incidenteel		Waarvan Structureel*	
	Voordelig	Nadelig	Voordelig	Nadelig	Voordelig	Nadelig
Primitieve begroting	1			106	107	
Begrotingswijzigingen	587		467		120	
Exploitatie na wijzigingen	588		361		227	
Zomernota		97	519			616
Exploitatie na zomernota	491		880			389

*) In de toelichtingen per taakveld zijn de structurele componenten opgenomen.

Financieel overzicht

In onderstaand financieel overzicht wordt per programma, onderverdeeld per taakveld, het verloop getoond van de wijzigingen die in het boekjaar 2020 zijn gemuteerd. Hierbij zijn de mutaties met betrekking tot Corona apart inzichtelijk gemaakt.

Primair	Stand primaire begroting 2020
Begr. Wijz.	Stand begrotingswijzigingen 2020
ZN Mutatie	Mutaties Zomernota 2020
ZN Corona	Mutaties Zomernota 2020 m.b.t. Corona
	+ bedragen zijn hogere uitgaven / lagere inkomsten - bedragen zijn lagere uitgaven / hogere inkomsten

Bedragen x € 1.000

1	Samen Someren	Primair	Begr. Wijz.	ZN Mutatie	ZN Corona	Totaal
420	Onderwijshuisvesting	631				631
430	Onderwijsbeleid en leerling-zaken	541		-42	-15	483
510	Sportbeleid en activering	434	-70			364
520	Sportaccommodaties	775		82	75	932
530	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cult. part.	288		-23		265
540	Musea	26				26
550	Cultureel erfgoed	83		3		86
560	Media	368		1		369
610	Samenkracht en burgerparticipatie	3.087	-12	-64		3.011
630	Inkomensvoorzieningen	1.584		-99		1.484
640	Begeleide participatie	1.675			85	1.760
650	Arbeidsparticipatie	308		13		322
660	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	564		-37	51	578
671	Maatwerkdienstverlening 18+	2.970	12	222	22	3.225
672	Maatwerkdienstverlening 18-	3.329		494	64	3.887
681	Geëscaleerde zorg 18+	23	1			24
682	Geëscaleerde zorg 18-	227		16		243
		16.912	-69	564	282	17.690
2	GreenLab 2030	Primair	Begr. Wijz.	ZN Mutatie	ZN Corona	Totaal
310	Economische ontwikkeling	286		4		290
320	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-338				-338
330	Bedrijfsloket en - bedrijfsregelingen	-11				-10
340	Economische promotie	233		-42	3	194

570	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.273		14		1.287
		1.443		-24	3	1.422
3	Aantrekkelijk wonen	Primair	Begr. Wijz.	ZN Mutatie	ZN Corona	Totaal
110	Crisisbeheersing en brandweer	1.094		-2		1.092
120	Openbare orde en veiligheid	842	5	-27	2	821
210	Verkeer en wegen	2.645	102	-115	3	2.634
710	Volksgesondheid	800	18	-17		801
720	Riolering	-91	-374	-27		-491
730	Afval	-578				-578
740	Milieubeheer	986	260		15	1.261
820	Grondexploitatie	34		43		76
830	Wonen en bouwen	-194		-63		-257
		5.538	10	-208	19	5.360
4	Hart van Someren	Primair	Begr. Wijz.	ZN Mutatie	ZN Corona	Totaal
810	Ruimtelijke ordening	906	39	487	40	1.471
		906	39	487	40	1.471
5	Bedrijfsvoering	Primair	Begr. Wijz.	ZN Mutatie	ZN Corona	Totaal
001	Bestuur	1.211		40	10	1.262
002	Burgerzaken	438		32		469
004	Ondersteuning organisatie	5.129	354	-11	42	5.513
005	Treasury	-807		6		-801
007	Algemene uitkeringen gemeentefonds	-25.055	-275	-614	-590	-26.534
008	Overige baten en lasten	300		-234		66
009	VpB	84				84
010	Mutaties reserves	-1.812	-631	-581		-3.024
030	Beheer overige gebouwen en gronden	-31				-31
061	Onroerend Zaakbelasting (OZB) woningen	-2.628		2		-2.627
062	Onroerend Zaakbelasting (OZB) niet woningen	-1.550		2		-1.548
064	Belasting overig	-79	-14	1		-93
HKP	Hulpkostenplaatsen			636	194	830
		-24.799	-567	-722	-344	-26.433
	Resultaat	-1	-586	97		-490

Resultaat Zomernota Totaal negatief

€ 97.000

Toelichting per taakveld

Alleen de taakvelden waarin grote mutaties voor de zomernota zijn opgenomen worden toegelicht. In de toelichtingen zijn voor de duidelijkheid de bedragen afgerond op € 1.000. Kleine afwijkingen zijn niet toegelicht. Per taakveld worden de mutaties die een relatie hebben met de Coronacrisis apart toegelicht.

1	Samen Someren	
430	Onderwijsbeleid en leerling-zaken	-42
	<i>De rijksbijdrage onderwijsachterstandenbeleid is hoger dan voorzien (voordeel € 9.000). Het aantal peuters is lager dan voorzien in het onderwijsachterstandenbeleid (voordeel € 31.000).</i>	
430	Onderwijsbeleid en leerling-zaken corona	-15
	<i>Door de tijdelijke sluiting van de scholen is er minder leerlingenvervoer.</i>	
520	Sportaccommodaties	82
	<i>De onderhoudskosten van de sportaccommodaties nemen toe (nadeel € 11.000) en het later realiseren van investeringen levert een voordeel op van € 20.000. Het toepassen van de componentenbenadering voor kunstgrasvelden levert een eenmalige nadeel op van € 90.000. Door deze wijze worden ondergrond en bovenlaag apart verantwoord en is activering bij vervanging weer mogelijk.</i>	
520	Sportaccommodaties corona	75
	<i>Door de tijdelijke sluitingen is er een lagere opbrengst bij het zwembad van € 60.000 en bij de sporthallen € 19.000. Wel zijn er minder oproepkrachten ingezet bij het zwembad (voordeel € 5.000).</i>	
530	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cult. part.	-23
	<i>Er volgen minder leerlingen Hafa muziekonderwijs dan gepland (voordeel € 13.000). De subsidie voor Nixnewz is door beëindiging van het plan vervallen (voordeel € 10.000).</i>	
610	Samenkracht en burgerparticipatie	-64
	<i>Subsidieaanvragen voor LEV groep zijn € 13.000 lager dan geraamd. In 2020 zal geen cliëntervaringsonderzoek plaatsvinden (voordeel € 16.000). De onderhoudskosten van gebouwen zijn € 6.000 hoger. Door het nog niet realiseren van investeringen is er een voordeel van € 19.000. Daarnaast zijn er veel minder activiteiten Voor Samen Someren en WMO voordeel € 20.000. Door minder subsidieaanvragen in 2020 is het benodigde budget voor dorps- en wijkraden € 6.000 lager. Het budget voor de gedragswetenschapper is overgeheveld naar taakveld 671 (nadeel € 12.000).</i>	
630	Inkomensvoorzieningen	-99
	<i>Uit de herstelbegroting 2020 Senzer blijkt een lagere gemeentelijke bijdrage in de uitvoeringskosten van € 162.000. Uit de 1e aanpassing van de begroting Peelgemeenten blijkt voor de uitvoeringskosten een voordeel van € 6.400. Uit de 2e kwartaalrapportage 2020 Peelgemeenten blijkt dat er een verruiming van het budget nodig is van € 69.000. Dit heeft ook een structurele doorwerking naar 2021/2024 met € 84.000.</i>	
630	Inkomensvoorzieningen corona	0
	<i>De gemeente Someren heeft in de periode maart t/m juni 2020 een bedrag van € 3.951.632 inzake Tozo (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers) ontvangen. De regeling heeft tot doel zelfstandigen, die als gevolg van de coronacrisis in financiële problemen zijn geraakt, tijdelijk te ondersteunen. De ontvangen bijdrage is aan Senzer doorbetaald.</i>	

640	Begeleide participatie	85
	Corona	
	<i>Als gevolg van de Coronacrisis wordt (ter compensatie van een deel van de loonkosten bij de Sociale Werkbedrijven) de integratie-uitkering Participatie verhoogd. Deze hogere integratie-uitkering wordt aan Senzer doorbetaald (nadeel € 85.000).</i>	
650	Arbeidsparticipatie	13
	<i>Het nieuwe budget voor de invoering nieuwe wet inburgering is € 39.000. Door de latere opstart van het project doelgroep 0-30% arbeidspotentieel geeft dit een voordeel van € 25.000. Hierdoor is ook een lagere bijdrage uit de reserve sociaal domein nodig.</i>	
660	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-37
	<i>Uit de 2e kwartaalrapportage 2020 Peelgemeenten blijkt dat er € 37.000 minder budget nodig is. Dit heeft ook een structurele doorwerking naar 2021/2024 met € 50.000.</i>	
660	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	51
	corona	
	<i>Door de Coronacrisis wordt er minder gereisd. Er zullen dan ook minder eigen bijdragen worden geïnd. Het gebruik is bijna stil gevallen in april en mei. De verwachting is dat tot het einde van het jaar het gebruik niet op het oude niveau zal terug komen. (nadeel € 11.000) Uit de 2e kwartaalrapportage 2020 Peelgemeenten blijkt dat er een verruiming van het budget nodig is van € 40.000 als omzetgarantie voor het collectieve vervoer</i>	
671	Maatwerkdienstverlening 18+	222
	<i>De uitvoeringskosten van de peelgemeenten vallen voor dit onderdeel € 29.000 voordeliger uit. Het budget voor de gedragswetenschapper is overgeheveld naar taakveld 610 (voordeel € 12.000). Door minder activiteiten bij het gebiedsteam is er een voordeel van € 15.000. Uit de 2e kwartaalrapportage 2020 Peelgemeenten blijkt dat er een verruiming van het budget zorgkosten nodig is van € 278.000. Hierin is ook de volumetoename van € 200.000 uit de kadernota 2021 verwerkt. Dit heeft ook een structurele doorwerking naar 2021/2024 met € 212.000.</i>	
671	Maatwerkdienstverlening 18+	22
	corona	
	<i>Uit de 2e kwartaalrapportage 2020 Peelgemeenten blijkt dat er een verruiming van het budget nodig is van € 22.000 als omzetgarantie voor begeleiding en huishoudelijke ondersteuning.</i>	
672	Maatwerkdienstverlening 18-	494
	<i>De uitvoeringskosten Peelgemeenten vallen voordeliger uit met € 8.000. Uit de 2e kwartaalrapportage 2020 Peelgemeenten blijkt dat er een verruiming van het budget nodig is van € 501.000. Dit heeft ook een structurele doorwerking naar 2021/2024 met € 526.000.</i>	
672	Maatwerkdienstverlening 18-	64
	corona	
	<i>Uit de 2e kwartaalrapportage 2020 Peelgemeenten blijkt dat er een verruiming van het budget nodig is van € 64.000 als omzetgarantie voor de jeugdzorg.</i>	
682	Geëscaleerde zorg 18-	16
	<i>Uit de 2e kwartaalrapportage 2020 Peelgemeenten blijkt dat er een verruiming van het budget zorgkosten nodig is van € 16.000. Dit heeft ook een structurele doorwerking naar 2021/2024.</i>	
2	GreenLab 2030	
340	Economische promotie	-42
	<i>Met de uitbreiding van de overnachtingsmogelijkheden in 2019 wordt er meer toeristenbelasting ontvangen over het jaar 2019. De aangiftes toeristenbelasting 2019 worden in 2020 opgelegd en verantwoord.</i>	
340	Economische promotie	3
	corona	
	<i>Wegvallen vergoeding kermisorganisatie van 2 kermissen.</i>	

570 Openbaar groen en (openlucht) recreatie 14

Door het nog niet realiseren van diverse investeringen is er een voordeel van € 43.000. De exploitatie van de bossen is € 36.000 nadeliger. Dit wordt via een bijdrage uit de reserve bossen gedekt. De geplande onderhoudswerkzaamheden sloten 2019 € 22.000 worden in 2020 uitgevoerd. In 2020 was hiervoor geen budget opgenomen.

3 Aantrekkelijk wonen

120 Openbare orde en veiligheid -27

Het budget ter bestrijding van ondermijningsactiviteiten wordt toegevoegd aan het team Openbare Orde en Veiligheid.

120 Openbare orde en veiligheid 2
corona

Minder legesinkomsten door het vervallen van diverse evenementen

210 Verkeer en wegen -115

Hogere opbrengsten vergunningsverlening nutsbedrijven € 64.000. Voor 2020 wordt € 40.000 aan extra onderhoudskosten degeneratiekosten geraamd.

Door later realiseren van diverse investeringen is er een voordeel op kapitaallasten van € 123.000.

De onderhoudskosten nemen toe met € 26.000. Ook wordt er circa € 6.000 minder aan leges horeca exploitatievergunning ontvangen.

210 Verkeer en wegen 3
corona

Minder opbrengst terrasvergunningen.

710 Volksgezondheid -17

Door een lager aantal kinderen dan geraamd is de subsidie voor de Zorgboog lager.

720 Riolering -27

De kosten van BSOB zijn € 4.000 lager.

Daarnaast wordt de voorziening riolering aangepast voordeel € 23.000 .

740 Milieubeheer 15
corona

Door extra inzet van gebruik van de E cars voor handhaving nemen de kosten toe met € 15.000.

820 Grondexploitatie 43

Dit zijn de sanering- en antikraakkosten na de aankoop van Dorpsweg 3. Deze komen ten laste van de reserve grondbedrijf.

830 Wonen en bouwen -63

Er wordt een meeropbrengst bouwvergunningen voorzien van € 61.000.

4 Hart van Someren

810 Ruimtelijke ordening 487

Meer inkomsten leges bestemmingsplannen € 78.000.

Het budget voor aanpak buitengebied € 565.000 wordt volledig gedekt uit de reserve buitengebied.

810 Ruimtelijke ordening 40
corona

Er zijn minder aanvragen voor bestemmingsplanwijzigingen waardoor er minder leges ontvangen worden. Nadeel € 40.000.

5 Bedrijfsvoering		
001	Bestuur	40
<i>Om de voorziening Pensioen Wethouders op peil te houden is een extra storting nodig. Dit heeft ook een structurele doorwerking naar 2021-2024.</i>		
001	Bestuur corona	10
<i>Extra kosten in verband met voorlichtingsactiviteiten en het digitaal organiseren van raadsvergaderingen.</i>		
002	Burgerzaken	32
<i>Toename van de onderhoudskosten bij publiekszaken € 9.000. Kosten voorbereiding verkiezingen zoals stemhokjes en verkiezingsborden nadeel € 20.000. De voorbereidingskosten invoering donorwet geeft een nadeel € 3.000.</i>		
004	Ondersteuning organisatie	-11
<i>Toename personele lasten met € 38.000 o.a door CAO en detachering. De wervingskosten zijn € 9.000 hoger. De toevoeging aan de voorziening onderhoud gebouwen is € 30.000 voordeliger. De aanpassing van de website als gevolg van de wet digitale overheid kost € 12.000. De indexering van de bijdrage aan BIZOB is € 5.000 nadeliger. Het nog niet realiseren van diverse investeringen levert een eenmalig voordeel op van € 49.000.</i>		
004	Ondersteuning organisatie corona	42
<i>Extra personele inzet beheer en uitvoering € 27.500 en materiaalkosten zoals laptops € 7.000 en aanpassingen gemeentehuis € 7.000.</i>		
007	Algemene uitkeringen gemeentefonds	-614
<i>Doordat het Rijk meer uitgeeft dan verwacht krijgen de gemeenten ook meer geld als gevolg van het "samen de trap op en trap af" principe (voordeel € 200.000). Daarnaast is de toename van b.v. het aantal woningen, bedrijven, inwoners etc. in de praktijk hoger dan werd aangenomen (voordeel € 352.000). Andere technische aanpassingen leveren een voordeel op van € 62.000. Het structurele effect is € 389.000 voordelig.</i>		
007	Algemene uitkeringen gemeentefonds Corona	-590
<i>Toegekende rijksbijdragen algemene uitkering i.v.m. corona.</i>		
008	Overige baten en lasten	-234
<i>Het totale budget voor onvoorzien wordt ingezet voor de dekking van het tekort in deze zomernota Voordeel € 139.000. De stelpost inhuur tijdelijk personeel wordt ingezet ter dekking van de budgetten in overige taakvelden voordeel € 95.000.</i>		
010	Mutaties reserves	-581
<i>Bijdrage uit Reserves voor budgetten opgenomen in de taakvelden:</i>		
<i>- taakveld 810 Aanpak buitengebied € 565.000</i>		
<i>- taakveld 820 Sanering dorpsweg 3 € 42.500</i>		
<i>- taakveld 570 Exploitatie Bossen € 40.000</i>		
<i>- taakveld 004 Kosten automatisering € 16.000</i>		
<i>Lagere bijdrage uit reserves:</i>		
<i>- div taakvelden kapitaallasten € 40.000</i>		
<i>- taakveld 650 Re-integratie en participatievoorzieningen Sociaal domein € 33.000</i>		
<i>- taakveld 530 610 Beëindiging Plan Nixnewz € 9.000</i>		

Toename van de onderdelen:

- *Personele lasten overwerk en verkoop verlofuren met € 43.000*
- *Inhuur tijdelijk personeel € 219.000 (waarvan € 95.000 ten laste van stelpost personeel (taakveld 008). Dit is inclusief de overheadkosten DVO Asten 2019/2020 OOV ad € 24.000. Inhuur team Vergunningen € 92.000 en OOV € 23.000.*
- *Kosten handhaving € 187.000. Dit zijn kosten die hoofdzakelijk te maken hebben met verschillende handhavingszaken zoals betalingen na of tijdens juridische procedures, kosten advocaat, toepassing bestuursdwang en ook kosten vanuit financiële verplichtingen uit overeenkomsten in juridische trajecten van complexe dossiers. In 2019 waren deze uitgaven ruim € 250.000.*
- *Overheadkosten UDAS € 188.000. In de DVO met de gemeente Asten worden overheadkosten 2019/2020 in rekening gebracht waar in de begroting nog geen rekening mee gehouden was. De DVO's (Dienst Verlenings Overkomsten) met Asten moeten worden aanpast omdat deze niet meer actueel zijn. In de loop van de tijd is gebleken dat sommige onderdelen niet of onvoldoende zijn vastgelegd of zijn achterhaald. Een voorbeeld daarvan is de doorberekening van de overhead. De insteek bij de overhead is dat aansluiting zal worden gezocht bij de landelijk richtlijn. Het is een gegeven dat overhead moet worden opgenomen maar nog bepaald moeten worden bij welke onderdelen dit moet worden opgenomen. Begin 2019 is deze actualisering opgepakt maar door diverse omstandigheden bij beide gemeenten is dit nog niet afgerond. Deze aanpassingen van de DVO's is arbeidsintensief en er moet gezorgd worden dat deze weer toekomstbestendig zijn. De actualisering is inmiddels weer opgepakt waarbij is gestart met de DVO Openbare veiligheid. De DVO UDAS wordt daarna opgepakt. Rekening houden met het bovenstaande is vooralsnog een bedrag opgenomen in de Zomernota 2020 als in de begroting 2021 van € 75.000,=. Zodra de geactualiseerde DVO's opgesteld zijn zullen de definitieve bedragen van alle mutaties bekend zijn. Indien dat tot mutaties in de begroting tot gevolg heeft zullen wij dat aan de raad voorleggen..*

HKP Hulpkostenplaatsen corona

Extra inzet personeel (vooral overwerk) bij gebouwen , sportaccommodaties en handhaving.

Diverse ontwikkelingen

Risico's

Corona

De Coronacrisis zorgt voor veel onzekerheden als het gaat om de financiële impact. De gevolgen voor gemeenten zijn aanzienlijk. Wat de omvang van de financiële impact uiteindelijk zal zijn is moeilijk in te schatten omdat deze afhankelijk is van toekomstige ontwikkelingen. Bij het rijk is reeds door veel gemeenten aangekaart dat allerlei corona gerelateerde kosten extra drukken op de gemeentelijke budgetten.

Op verzoek van de VNG heeft onderzoeksbureau Andersson Elffers Felix (AEF) onderzoek gedaan naar de financiële consequenties voor gemeenten.

De uitkomsten maken duidelijk dat, na de eerste tranche van toegekende vergoedingen van € 566 miljoen, er nog veel afspraken te maken zijn over een tweede en mogelijke vervolg tranches, om de reële kosten van gemeenten te compenseren. Op dit moment worden er met de betrokken ministeries en bewindspersonen gesprekken gevoerd. Eerder heeft het Rijk al toezeggingen gedaan over de compensatie van alle corona gerelateerde kosten voor gemeenten. Bij de samenstelling van deze zomernota (augustus 2020) waren er nog geen afspraken, op basis van het AEF rapport, over de nog te verwachten kosten en gederfde inkomsten en de benodigde tranches aan compensatie.

Herverdeling gemeentefonds

Daarnaast is er de herverdeling van het gemeentefonds. Dit is het geld dat gemeenten ontvangen vanuit het rijk om hun taken uit te kunnen voeren. Naast het gegeven dat met name (kleinere) plattelandsgemeenten bij de nieuwe herverdeling fors moeten inleveren moet het totale beschikbare bedrag voor het gemeentefonds hoger worden. De afgelopen maanden werd de druk vanuit gemeenten op het kabinet om met meer geld te komen fors opgevoerd. Zo ook door onze gemeente. We hebben brandbrieven gestuurd naar de betrokken ministeries en de VNG die een adviserende rol bij de herverdeling heeft. Daarnaast hebben we steun betuigd aan de ingenomen standpunten van het samenwerkingsverband P10 inzake het bezwaar tegen de herverdeling. Ook werd door de gemeente Someren aangesloten bij de K(r)80. In deze samenwerking hebben de kleinere gemeenten (tot 20.000 inwoners) de krachten gebundeld om samen op te trekken tegen de voorgestelde herverdeling. Tot slot hebben we onze steun uitgesproken aan initiatieven van afzonderlijke gemeenten.

Vooralsnog zonder resultaat. Bij de behandeling van het gemeentefonds in het Kamerdebat kregen gemeenten geen extra toezeggingen van de minister om hun financiën op orde te krijgen. De minister zoekt naar andere oplossingen om gemeenten dit jaar meer lucht te geven. Zo wordt gekeken of gemeenten hun begroting later in mogen dienen bij de provincie, die de begrotingen beoordeelt, en wordt onderzocht of gemeenten zonder consequenties een niet sluitende begroting mogen aanleveren.

Bij de aanbidding van de Rijksbegroting op Prinsjesdag zal duidelijk worden of het Rijk meer geld wil uitgeven aan gemeenten. Daarnaast zal in het najaar ook duidelijk worden wat de gevolgen van de herverdeling van het gemeentefonds voor de individuele gemeenten zullen zijn.

Sociaal Domein

In paragraaf 3 wordt hier uitgebreid aandacht aan besteed.

Spoor 2

In de afgelopen periode is in nauw overleg met de gemeenteraad de kadernota 2021 inclusief Spoor 2 samengesteld. De hierin opgenomen maatregelen maken onderdeel uit van de primaire begroting 2021. Zij hebben geen financieel effect op de zomernota 2020.

Sociaal Domein

De bijdrage aan Senzer is conform de ontwerp begroting van Senzer in de gemeentelijke begroting 2020 geraamd. Daarnaast zijn er lasten geraamd op basis van ervaringscijfers en afgesloten contracten op het vlak van arbeidsre-integratie en aangepaste arbeid inzake (onder andere) extra inzet participatiecoach, oude ID-banen, vrijwilligersvergoedingen, extra inzet 0-30% arbeidspotentieel en basisvoorziening Asten-Someren.

De mutaties inzake Senzer, die in deze Zomernota zijn verwerkt, betreffen: rijksuitkering en doorbetaling TOZO (budgettair neutraal), bijdrage in algemene middelen (in verband met de ingediende herstel begroting 2020 Senzer), kosten doelgroep 0-30% arbeidspotentieel en doorbetaling rijksbijdrage Corona Participatie.

Voor wat betreft de bijdrage aan Peelgemeenten is er een splitsing tussen uitvoeringskosten en zorgkosten. De uitvoeringskosten worden door het Algemeen bestuur van Peelgemeenten vastgesteld. Bij de zorgkosten vindt afrekening op basis van de werkelijke zorgkosten plaats. Zoals in de begroting 2020 vermeld, zijn de gemeentelijke ramingen van de jeugdzorgkosten gebaseerd op de realisatiecijfers van 2015 t/m 2018 en de bijbehorende afgesloten contracten. De gemeentelijke ramingen van de overige zorgkosten zijn gebaseerd op de ervaringscijfers aangevuld met de prognoses en ontwikkelingen over aantallen en zorgzwaarte (aangeleverd door Peelgemeenten) en informatie vanuit de rijksoverheid.

De prognose 2020 in de (concept) 2e kwartaalrapportage 2020 Peelgemeenten is verwerkt in deze Zomernota. We zien daarin een behoorlijke toename van de zorgkosten.

De toename van de zorgkosten Wmo (nadeel € 314.000,--) wordt met name veroorzaakt door een hogere prognose van kosten van begeleiding en hulp bij huishouden. De toename van de zorgkosten Jeugd (nadeel € 594.000,--) wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een hogere prognose van jeugdzorgkosten variant A en variant B. Binnen variant A zien we op alle vlakken een stijging van kosten, behalve op het vlak van pleegzorg / logeren en landelijke jeugdzorg. Ten slotte worden de kosten van Jeugdzorg Plus (gesloten jeugdzorg) lager geprognosticeerd doordat in 2020 geen kinderen in zorg zijn bij Jeugdzorg Plus. De toename van de zorgkosten Bms (nadeel € 67.000,--) wordt grotendeels veroorzaakt door een hogere prognose van de individuele inkomens toeslag en kosten buiten invordering en door een hogere prognose van kosten maatschappelijke participatie en PC regeling.

Via onderstaande tabel verschaffen wij u inzicht in de zorgkosten vanuit de jaarrekening 2019 versus de zorgkosten in de begroting 2020 van Someren en de prognose 2020 in de (concept) 2e kwartaalrapportage 2020 van Peelgemeenten.

Zorgkosten	Jaarrekening 2019 definitief (Peel gemeenten)	Begroting 2020 Someren	Prognose 2020 Peelgemeenten	waarvan Omzet garantie corona
Wmo	2.525.000	2.580.000	2.894.000	62.000
Jeugd	3.396.000	3.178.000	3.772.000	64.000
Bms	514.000	430.000	497.000	
Totaal	6.435.000	6.188.000	7.163.000	126.000
Volumetoename huishoudelijke verzorging (kadernota 2021)		200.000 *)		
Ontwikkeling zorgkosten 2020		775.000 **)		
		7.163.000		

*) In de kadernota 2021 is al rekening gehouden met deze toename van zorgkosten.

***) Bij de kadernota 2021 was niet voorzien in deze ontwikkeling van de zorgkosten.

Corona

Inleiding

De uitbraak van corona heeft verstrekende gevolgen. Op persoonlijk, sociaal maatschappelijk en economisch vlak. Het leed dat de coronacrisis veroorzaakt is groot. Mensen hebben dierbaren verloren, ondernemers zien bedrijven ten onder gaan. Het is duidelijk dat we in onzekere tijden zitten. Met een uitgebreid noodpakket doet de overheid wat nodig is om de gevolgen voor de economie zoveel mogelijk te beperken en werkgelegenheid te behouden.

Dit laat onverlet dat niet voorkomen kan worden dat toch bedrijven failliet gaan en mensen hun baan kwijtraken. De economie en daarmee ook de overheidsfinanciën krijgen door de coronacrisis forse klappen. In de slechtst mogelijke omstandigheden, als er een tweede uitbraak van de coronapandemie komt in de komende maanden, is het mogelijk dat de economie met bijna 10 procent krimpt. Een recessie van ongekende omvang met grote gevolgen: de werkloosheid neemt snel toe, de staatsschuld stijgt in snel tempo en Nederland zal weer meerdere jaren een hoog financieringstekort kennen.

Situatie gemeente Someren

De eerste reactie van de gemeente heeft volledig in het teken gestaan van doen wat nodig is om de directe gevolgen voor inwoners, bedrijven, verenigingen en instellingen op te vangen en de kerkdorpen aan de gang te houden. Dit met een toegespitst pakket van maatregelen. In financieel opzicht werd de inning van gemeentelijke belastingen opgeschort en werden verschuldigde huurpenningen van sportaccommodaties niet geïncasseerd. Nu de eerste crisisfase achter ons ligt is het tijd om zaken te laten bezinken en naar de toekomst te kijken.

Vanaf het begin van de crisis hebben we als gemeente getracht zo goed mogelijk te reageren en te anticiperen op alle landelijke maatregelen en op de vragen/verzoeken uit de gemeente.

Om een beeld te kunnen vormen van de extra uren is in onderstaande tabel per organisatieonderdeel aangegeven wat de werkelijke uren tot 24/7 en de inschatting voor 2020 zijn:

Onderdeel	Werkelijke aantal uren per 24/7	Verwachte aantal uren totaal 2020
Bedrijfsvoering	160	250
Hoofd Beheer en Uitvoering	154	250
Gebouwenbeheer	167	250
Sportaccommodaties	127	200
Handhaving	2.253	4.000
Totaal	2.861	4.950

Verreweg de meeste uren komen voor rekening van het team handhaving. Het team wordt ingezet voor preventieve controles. Het doel van deze controles was om iedereen zijn/haar eigen verantwoordelijkheid te laten nemen.

Ook voor de bedrijfsvoering van de ambtelijke organisatie heeft de crisis een grote impact. Vanaf 1 maart werden medewerkers verplicht om thuis te werken. Hierbij zijn we erin geslaagd om het thuiswerken zodanig te faciliteren dat de bedrijfsvoering gewaarborgd bleef. Ondanks de verouderde ICT-apparatuur heeft het thuiswerken niet tot onoverkomelijke problemen geleid. Vanaf 1 september zijn maatregelen getroffen om medewerkers weer gedeeltelijk op het gemeentehuis te huisvesten. Ook voor sportaccommodaties en andere openbare gebouwen zijn maatregelen genomen om aan de van rijkswege opgelegde voorwaarden te voldoen. Inmiddels heeft het kabinet besloten om de datum van 1 september voor het thuiswerken te verlengen tot het einde van het jaar.

Financiële gevolgen

De gemeente wordt als gevolg van deze crisis geconfronteerd met forse kostenstijgingen op gebied van de zorg, de Veiligheidsregio, GGD en eigen apparaatskosten. Tegelijkertijd zullen als gevolg van de genomen maatregelen ook diverse inkomsten dalen, zoals bijvoorbeeld de toeristenbelasting. Op het gebied van zorg, cultuur, sport en participatie zijn reeds afspraken gemaakt met het Rijk over compensatie van kosten. Inmiddels zijn via een eerste tranche de vergoedingen vastgesteld. Verder is er bij het UWV een aanvraag ingediend voor een tegemoetkoming tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) voor de maanden juni tot en met september 2020.

Er zijn echter nog veel afspraken te maken over een tweede en mogelijke vervolg tranches, om de reële kosten van gemeenten te compenseren. Op dit moment worden hiertoe met de betrokken ministeries en bewindspersonen gesprekken gevoerd. Half augustus volgt een Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen waarin verdere afspraken worden gemaakt over de nog te verwachten kosten en gedeelde inkomsten en de benodigde tranches aan compensatie. Verwacht wordt dat er volledige compensatie zal plaats vinden.

Zoals uit de financiële positie blijkt is het voorlopige inzicht dat corona voor circa € 590.000 een negatieve invloed heeft op de exploitatie. Hierbij is nog geen rekening gehouden met het effect op de zorgkosten voor WMO en Jeugd en bijzondere bijstand binnen het sociaal domein. Wel is al voor € 126.000 omzetgaranties afgegeven bij de diverse zorgaanbieders. De toegezegde rijksbijdrage tot op heden bedraagt € 226.000.

In deze Zomernota gaan we ervan uit dat alle gemaakte kosten zullen worden vergoed door het Rijk.

Reserves

Zoals in de kadernota 2021 reeds is aangegeven zijn er een aantal reserves die mede op verzoek van de accountant een nadere toelichting cq aanpassing behoeven. Het gaat hier om de volgende reserves:

Naam reserve	Saldo 1-1-2020	dotaties	claims	Saldo 31-12-2024
Bestemmingsreserves				
1. Algemene reserve vrij aanwendbaar	5.385	0	3.490	1.895
Totaal	5.385	0	3.490	1.895

Ad 1 Algemeen reserve vrij aanwendbaar

Het door de raad vastgestelde beleid is om positieve rekeningresultaten af te storten in deze reserve en het aanwezige saldo van deze reserve in te zetten voor incidentele uitgaven. De aanzienlijke tekorten op het gebied van het sociaal domein hebben er echter toe bijgedragen dat de voeding van deze reserve vanuit de jaarlijkse exploitatiesaldi de laatste jaren minimaal is. Sterker nog de algemene reserve vrij aanwendbaar wordt de laatste jaren als dekkingsmiddel ingezet voor nadelige exploitatiesaldi. Daarnaast wordt de reserve ook ingezet voor de financiële dekking van in de loop van het jaar gevraagde kredieten die niet in het investeringsprogramma zijn voorzien. Gelet op de verwachte stand van de reserve is aanvulling gewenst.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Dit onderdeel gaat met name over de kapitaalgoederen, die opgenomen zijn in de voorzieningen van riolering, gebouwen en wegen. Er zijn een aantal aspecten opgenomen die verband houden met de verantwoording van de voorzieningen in het kader van het Besluit Begroting en Verantwoording.

Onderhoud Riolering

In het vGRP 2017-2042 is per jaar inzichtelijk gemaakt wat de reguliere kosten zijn en welke projecten uitgevoerd worden (inclusief verwachte kosten). De rioolheffing is 100% kostendekkend en de voorziening kan worden ingezet om deze rioolheffing te egaliseren (in de begroting zijn uitsluitend lagere inkomsten dan lasten of gelijke inkomsten en lasten toegestaan). Verder wordt het verschil tussen jaarrekening en begroting verrekend met deze voorziening.

Onderhoud gebouwen

Het Beleidsplan Onderhoud Gebouwen is erop gericht gebouwen in stand te houden voor de functie waarvoor ze zijn ingericht.

Alleen het groot onderhoud mag uit een voorziening worden gedekt. Tijdens het opstellen van de meerjarenraming wordt het aandeel klein onderhoud bepaald. Dit aandeel wordt via de exploitatie geraamd en bij de jaarrekening wordt dit middels een vooraf bepaald percentage van de bestede uitgaven via de exploitatie verantwoord. Jaarlijks wordt deze voorziening onderhoud beoordeeld. De stand van de voorziening mag op taakveldniveau geen negatieve stand hebben.

Onderhoud wegen

Op basis van de verhardingscycli en de kennis van nu, zijn vanaf 2020 middelen beschikbaar om het onderhoud conform het "Kostendekkingsplan wegen 2017" uit te voeren.

Alleen het groot onderhoud mag uit een voorziening worden gedekt. Het klein onderhoud bestaat voornamelijk uit de kosten van Uitvoeringsdienst Asten-Someren (UDAS). Deze worden via de exploitatie geraamd en verantwoord. Alle overige kosten worden als groot onderhoud aangemerkt.

Onderuitputting kapitaallasten

Van de investeringen die structureel gedekt worden, met andere woorden waarover wordt afgeschreven, wordt de structurele last als kapitaallast in de begroting opgenomen. In de begroting wordt ervan uitgegaan dat kapitaallasten van investeringen in het jaar na realisatie of ingebruikname worden verantwoord. Er zijn echter investeringen die niet volgens planning zijn gerealiseerd waardoor niet gestart kan worden met afschrijven. Hierdoor ontstaat een incidenteel voordeel. Daarnaast kan door afwijking van de geraamde kapitaaluitgaven een voor- of nadeel in kapitaallasten ontstaan. Voor 2020 wordt verwacht dat de gerealiseerde kapitaallasten lager zullen zijn dan de geraamde kapitaallasten. Het totale voordeel op de kapitaallasten is voor 2020 € 171.646.

Er zijn echter een groot aantal investeringen, waarvan de kapitaallasten niet t.l.v. het exploitatieresultaat komen, maar waarvoor de raad heeft besloten tot (volledige / gedeeltelijke) dekking uit de reserve kapitaallasten. De lagere kapitaallasten van deze investeringen leiden tot een lagere onttrekking aan de reserve kapitaallasten. Deze lagere onttrekking aan de reserve leidt tot een nadeel voor 2020 van € 39.991.

De onderuitputting op kapitaallasten 2020 leidt per saldo tot een voordeel van € 131.655.

Bovenstaande heeft overigens geen gevolgen voor het uiteindelijke resultaat van het project. Afwijkingen op het uiteindelijke resultaat worden gerapporteerd via de BERAP en jaarrekening (afwikkeling kredieten).

Verschil in kapitaallasten 2020		
Nummer	Omschrijving	Verschil
00-7-004-023	IPS Vervanging meubilair	10.000
00-7-004-024	IPS Vervanging vloerbedekking	5.600
00-7-120-000	IPS Aanschaf hekwerk en herstellen hagen hondenuitlaatplaatsen	4.700
00-7-210-057	IPS Heesvenstraat	3.120
00-7-210-058	IPS Aanpassing rotonde Provincialeweg/Witvrouwenbergweg	6.000
00-7-210-059	IPS Bereikbaarheidsagenda	1.720
00-7-210-060	IPS Verbeteren verkeersveiligheid fietsverbetering Potackerweg	1.400
00-7-210-061	IPS Rehabilitatie Melcherstraat en deel Brandstraat	5.560
00-7-210-062	IPS Rehabilitatie Heikantstraat	19.600
00-7-210-063	IPS Rehabilitatie Haspelstraat en deel Coöperatiestraat ea	4.680
00-7-210-064	IPS Rehabilitatie deel Lieropsedijk	6.800
00-7-210-065	IPS Overige rehabilitaties 2019	13.840
00-7-210-069	IPS Rehabilitatie Hugterweg	1.200

00-7-520-039	IPS Verv. kunstgras tennisbanen Lierop	3.440
00-7-520-040	IPS Verv. kunstgras tennisbanen S-H	-3.600
00-7-570-012	IPS Vervanging speeltoestellen 2019-2022	8.200
03-7-210-038	IPS Project rolstoelgankelijk centrum	2.000
03-7-210-046	IPS Duurzaam veilige schoolomgeving	11.360
03-7-210-047	IPS Rehabilitatie Nieuwendijk	34.480
03-7-570-001	IPS Loovevijvers (incl. herinrichting parkzone)	15.073
03-7-570-002	IPS Vervanging speeltoestellen 2017+2018	10.895
06-7-520-006	IPS BD Kleedlokalen SV Someren	1.010
06-7-520-010	IPS Verv. kunstgras tennisbanen S-E/Someren	17.347
06-7-520-011	IPS Herstel en verv. sporttoest. sportaccommodaties	3.000
06-7-520-033 a	IPS BD Aanleg kunstgras voetbalveld De Potacker toplaag	-50.137
06-7-520-035 a	IPS BD Aanleg kunstgras voetbalveld Someren-Eind toplaag	-30.598
06-7-520-036 a	IPS BD Aanleg kunstgras voetbalveld Lierop toplaag	-30.484
06-7-520-033 b	IPS BD Aanleg kunstgras voetbalveld De Potacker onderlaag	17.893
06-7-520-035 b	IPS BD Aanleg kunstgras voetbalveld Someren-Eind onderlaag	9.179
06-7-520-036 b	IPS BD Aanleg kunstgras voetbalveld Lierop onderlaag	9.145
07-7-610-023	IPS De Weijers	19.232
Subtotaal kapitaallasten zonder dekking uit reserve kapitaallasten		131.655
03-7-210-047	IPS Rehabilitatie Nieuwendijk	5.800
03-7-210-052	IPS Bermen verlagen buitengebied	3.299
03-7-210-053	IPS Aanpak wegen buitengebied inc.	2.354
03-7-570-007	IPS Aank. gronden naast kleine Aa tbv EVZ	9.205
03-7-570-008	IPS Herbebossing voorm. stort Lierop	1.998
06-7-520-034 a	IPS BD Aanleg kunstgras voetbalveld Someren-Dorp toplaag	-17.829
06-7-520-037 a	IPS BD Aanleg kunstgras korfbalveld Someren-Heide toplaag	-5.902
06-7-520-034 b	IPS BD Aanleg kunstgras voetbalveld Someren-Dorp onderlaag	5.349
06-7-520-037 b	IPS BD Aanleg kunstgras korfbalveld Someren-Heide onderlaag	1.967
11-7-004-019	IPS Doorontwikkelen zaaksysteem	18.750
11-7-004-021	IPS Software & Licenties commissie Bezwaarschriften	15.000
Subtotaal kapitaallasten met dekking uit reserve kapitaallasten		39.991
Totaal		171.646